

Ім'я користувача:
Інститут філології та масових комунікацій

ID перевірки:
1015500280

Дата перевірки:
08.06.2023 11:35:16 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
16.06.2023 13:04:19 EEST

ID користувача:
100011275

Назва документа: Дипломна Волинець

Кількість сторінок: 38 Кількість слів: 8442 Кількість символів: 63850 Розмір файлу: 108.04 KB ID файлу: 1015156360

4.3% Схожість

Найбільша схожість: 3.21% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1014614671)

1.98% Джерела з Інтернету

179

Сторінка 40

3.21% Джерела з Бібліотеки

1

Сторінка 40

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
I РОЗДІЛ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМІ.....	5
1.1. Поняття й особливості страхування в туризмі.....	5
1.2. Нормативно-правове регулювання страхування в туризмі.....	16
1.3. Нормативно-правове регулювання страхування в туризмі за законодавством країн ЄС та інших зарубіжних країн.....	22
II РОЗДІЛ АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМІ УКРАЇНИ.....	30
2.1 Аналіз та оцінка Українського ринку страхування.....	30
2.2. Оцінка страхування в туризмі України.....	37
2.3. Аналіз та оцінка програм туристичного страхування України.....	43
III РОЗДІЛ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМ.....	48
3.1. Страхування в туризмі міжнародний досвід.....	48
3.2. Проблемні питання страхування в туризмі.....	54
3.3. Шляхи вирішення проблемних питань та перспективи розвитку страхування в туризмі.....	59
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	68

ВСТУП

Актуальність теми. На теперішній час страхова галузь є дуже важливою в національній економіці. Найбільш важливими є страхування та туризм, вони розвивають національну економіку та привертають багато уваги іноземних туристів. Туристична діяльність вносить значний внесок в економіку країни, створюючи нові робочі місця. З метою розвитку страхового ринку необхідний глибокий аналіз міжнародного страхового ринку. Тому важливо розробляти теорії та методи детального аналізу та планування туристичного страхування в сучасних умовах.

Страхування подорожей є особливим видом страхування, яке забезпечує страховий захист майнових прав та інтересів громадян під час подорожей, відряджень, покупок тощо. У туристичній галузі страхування є найважливішим елементом захисту, особливо за допомогою фінансування та захисту при репатріації. Туризм має велике значення для економічного розвитку країни, створюючи нові робочі місця та сприяючи залученню більшого обсягу коштів в бюджет та зовнішню торгівлю.

Візний туризм є дуже розширеним в Україні, що означає, що туризм зачіпає інтереси не лише однієї країни. Зовнішня економіка туристичного страхування відображається у захисті майнових інтересів туристів і туристичних агентств.

Оскільки найважливішою умовою існування страхового інтересу є те, що він не існує сам по собі, а пов'язаний з певною особою, то вбачається, що майновий інтерес туриста під час закордонної поїздки не стоїть на місці постійного проживання, але в країні, де турист тимчасово перебуває.

Об'єкт дослідження – система туристичного страхування України.

Особливості надання страхових послуг в туристичній сфері в умовах конкуренції є предметом дослідження. Метою дослідження є аналіз ризиків страхування туристів та діяльності страхової компанії в галузі туризму. Завдання дослідження включають дослідження поняття й особливостей страхування в туризмі, вивчення нормативно-правового регулювання

страхування в туризмі, охарактеризування нормативно-правового регулювання страхування в туризмі за законодавством країн ЄС та інших зарубіжних країн, аналіз страхування в туризмі України, надання оцінки страхування в туризмі України, аналіз та оцінка програм туристичного страхування України, вивчення міжнародного досвіду страхування в туризмі, дослідження проблемних питань страхування в туризмі, виявлення шляхів вирішення проблемних питань та перспектив розвитку страхування в туризмі.

Незважаючи на існуючі фахові розробки та досягнення з цієї проблеми, розвиток страхування в туристичній індустрії потребує подальшого теоретичного опрацювання та розробки прикладних рекомендацій, які будуть відповідати сучасним тенденціям та реаліям.

Інформаційна база дослідження складатиметься з офіційних видань Верховної Ради України та органів виконавчої влади, статистичних даних Державної служби статистики України, міжнародних економічних організацій, державних стандартів та норм, монографій, наукових публікацій, Інтернет-ресурсів та результатів власних обстежень. Для підтримки дослідження буде використана емпірична основа, якою є підприємства України, що займаються страховою діяльністю в галузі туризму.

У дослідженні будуть використовуватись такі **методи**: аналіз та синтез, економіко-математичні методи (групування, порівняння, метод відносних та середніх величин, вибірковий, індексний та інші), економіко-статистичні методи, вибіркові обстеження, анкетування, графоаналітичний метод.

2 РОЗДІЛ

АНАЛІЗ СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМІ УКРАЇНИ

2.1 Аналіз та оцінка Українського ринку страхування

Український страховий ринок є складною системою, яка майже не зазнала змін у своїй загальній структурі протягом досліджуваного періоду з 2017 по 2022 рік. Наразі цей ринок знаходиться на стадії розвитку і має свої переваги, але також стикається зі значними проблемами.

Однією з цих проблем є незбалансований темп зростання страхового ринку порівняно з загальними темпами економічного зростання країни. Темпи розвитку страхового сектору значно відстають від інших галузей економіки, і це створює диспропорцію.

Крім того, загальні страхові премії становлять незначну частку від ВВП країни. Це означає, що страховий ринок не використовує свій повний потенціал і має обмежену роль у економіці.

Також варто відзначити зменшення кількості страхових компаній у сферах "life" та ризиків страхового ринку. Це свідчить про те, що деякі компанії змушені припинити свою діяльність або злитися з іншими у зусиллях вижити на ринку.

Ще однією проблемою є несистемність та впорядкованість страхового законодавства. Це ускладнює розвиток ринку та створює невизначеність для страхових компаній і споживачів.

Отже, український страховий ринок знаходиться на стадії розвитку, але йому потрібно вирішити проблеми, пов'язані з незбалансованими темпами зростання, низькими страховими преміями, зменшенням кількості компаній та несистемністю законодавства.

Розвиток українського страхового ринку має свої передумови та виклики. Щоб зрозуміти його перспективи, необхідно вирішити проблеми, які виникли внаслідок історичного розвитку цього ринку. Однією з ключових умов для подальшого розвитку є співпраця страхових компаній з іншими учасниками ринку, зокрема з учасниками страхових виплат, а також з ринком

фінансових послуг і законодавчими органами, які займаються страховим законодавством.

Зі стабілізацією української економіки та зміною форми власності бізнесу, зростає потреба громадян і підприємств у захисті своїх майнових інтересів та інтересів своїх працівників від різних ризиків. Крім того, держава також має інтерес у страхуванні свого майна та забезпеченні соціально-економічної безпеки громадян.

Незважаючи на великий потенціал, українське страхування наразі має дуже незначну роль і статус, які не відповідають завданням, що стоять перед країною в умовах ринкової економіки.

Отже, для подальшого розвитку страхового ринку України необхідно вирішити проблеми, залучити всіх учасників ринку до співпраці та підвищити роль страхування в економіці країни.

Кількість страхових компаній в Україні у період 2019-2022 рр:

У 2019 році загальна кількість страхових компаній становила 233. З них 210 були страховими компаніями "nonLife", а 33 - страховими компаніями "Life".

У 2020 році кількість страхових компаній зросла до 291. З них 251 були страховими компаніями "nonLife", а 31 - страховими компаніями "Life".

У 2021 році кількість страхових компаній зменшилася до 249. З них 223 були страховими компаніями "nonLife", а 30 - страховими компаніями "Life".

У 2022 році кількість страхових компаній продовжила зменшуватися і склала 215. З них 195 були страховими компаніями "nonLife", а 20 - страховими компаніями "Life".

За останні роки валові та чисті премії страхового ринку в Україні зазнали значного зростання. За порівнянням з 2017 роком, валові премії збільшилися на 5 935,7 млн грн, що становить 13,7% зростання. Також чисті премії показали ще вищий рівень зростання, збільшившись на 5 929,9 млн грн, або 20,8%. [1; 2].

Станом на 31 грудня 2017 року загальні активи страхових компаній в Україні зросли на 10,7% порівняно з попереднім роком, до 63,4933 млрд грн [1]. Також в порівнянні з 2018 роком, загальні премії збільшилися на 7,4%, або 3633,7 млн грн, а чисті премії зросли на 15,0%, або 5161,7 млн грн. Загальні страхові виплати в порівнянні з 2018 роком зросли на 11,5%, або 1474,9 млн грн.

Проте, навіть з такими позитивними тенденціями, в 2020 році страховий ринок почав відчувати наслідки пандемії COVID-19 та економічної кризи. Хоча показник премій продовжував зростати, темп зростання скоротився з +20% (2019/2018) до +12% (2020/2019), згідно з даними Банку Національного Економічного Розвитку (Банку Негара).

Станом на перший квартал 2019 року в Україні спостерігалась позитивна динаміка розвитку страхового ринку. Зібрані премії страхових компаній зросли на 14,7% у порівнянні з попереднім роком, а ринок страхування життя зріс на 23,6%. Загальна кількість учасників страхування збільшилась на 11,8%, а надходження премій склали 1 млрд грн. Найбільший приріст полісів був відзначений у сфері індивідуального страхування, яке становило понад 95% полісів життєвого страхування [3].

Також у 2019 році вихідне перестрахування зменшилося на 6,8% до 16 713,4 млн грн, внаслідок зменшення обсягів перестрахування страхових компаній-резидентів. Але обсяги перестрахування з нерезидентами зросли на 10,0%, або 300,7 млн грн.

Станом на 31 грудня 2019 року страхові резерви зросли на 9,6%, або 2 583,2 млн грн порівняно з відповідним періодом 2018 року. Резерви зі страхування життя зросли на 10,1%, або 938,6 млн грн, а технічні резерви збільшилися на 9,3%, або 1 644,6 млн грн. Ці статистичні дані свідчать про зростання інтересу українців до страхування, рівня фінансової грамотності населення та довіри до страхових послуг.

Порівняно з 2019 роком, у другому кварталі 2020 року страхові компанії зазнали значного зниження показників своєї діяльності. Це було

обумовлено введенням карантинних заходів та локдаунів, загальним спадом бізнес-активності і неприхильністю компаній до переорієнтації своєї діяльності без втрати якості послуг. Національний банк України зазначив, що фінансовий стан багатьох страхових компаній погіршувався протягом минулого року та на початку поточного року. У березні, НБУ виявив 46 порушень відносно страховиків і сім порушень відносно компаній, які не подали звітності.

НБУ вживає заходів впливу щодо багатьох компаній. 20 підприємств Нацбанку повинні усунути порушення. Дія ліцензій була призупинена для 17 інших компаній - 7 з причини неподання звітів і 10 через порушення. Деякі компанії вже надали інформацію, і на початку НБУ зробив висновок, що бізнес-модель страхових компаній змінюється щороку.

Таким чином, близько 20 компаній у 2020 році зазнали серйозних змін в структурі страхування, категорії клієнтів, виді діяльності тощо, порівняно з 2019 роком [8]. Ситуація, пов'язана з карантином, суттєво вплинула на поведінку клієнтів страхових компаній. У цих незрозумілих умовах люди почали проявляти більше обережності і не хочуть ризикувати, особливо з урахуванням непередбачуваності пандемії COVID-19.

Як наслідок, на страховому ринку зросли запити на медичне страхування та страхування життя. Це підтверджується збільшенням часток премії за цими видами страхування на 2% і 3% у 2020 році порівняно з 2019 роком.

Показники діяльності страхового ринку в Україні

Таблиця 2.2

Показники/рік	2017	2018	2019	2020
Вал.страх.премії	43.4	49.3	55.3	45.0
Вал.страх.виплат	10.5	12.8	14.3	15.6
и				
Стплати на	18.3	6.17	16.7	41.7
перестраховування				
Обсяг	57.3	63.4	29.5	34.6

страх.реезрвів			
----------------	--	--	--

Пандемія COVID-19 сильно вплинула на страховий ринок, збуривши його звичну динаміку. У 2020 році було помітно збільшений інтерес страхувальників до нових програм, які надають покриття в разі захворювання на коронавірус. Проте не всі страхові компанії пропонують такі послуги своїм клієнтам.

Серед українських страхових компаній, які мають окремі плани стосовно захисту від COVID-19, можна виділити такі компанії, як "Провінда", "АРХ", "ЮСІ", "ІНГО", "ТАЦ" та "Країна". Кожен план передбачає виплату страхової суми у разі погіршення стану здоров'я або смерті внаслідок зараження вірусом COVID-19 [8].

Пандемія коронавірусу мала глобальний вплив на всі сфери життя, включаючи страховий ринок. Закриття безлічі підприємств, збої у виробництві та велика кількість жертв - все це стало наслідком пандемії, яка змінила реальність протягом декількох місяців.

Багато дослідників та економістів вважають, що повна оцінка наслідків пандемії та її впливу на фінансову систему та страхові ринки буде можлива не раніше, ніж через 5 років. У першій половині 2020 року провідні перестраховики вже зазнали збитків у розмірі 12 мільярдів доларів через COVID-19, а загальна сума збитків продовжує обчислюватись та знаходиться на рівні трьох трильйонів доларів через обмеження, що досі існують у деяких країнах. Спалахи коронавірусу продовжують відбуватися по всьому світу спорадично.

Проаналізувавши поточний стан страхового ринку України, можна зробити такі висновки. За період з 2020 по 2022 роки, інвестиційний ROE компаній склав трохи більше 3%, що можна пояснити геополітичною ситуацією та епідемією. Середньогалузевий комплексний коефіцієнт становив в районі 103-108%, що відображає поточну збитковість страхової

діяльності. Процес відшкодування збитків через пандемію коронавірусу ускладнив фінансове становище гравців страхового ринку.

Пандемія також вплинула на багато бізнес-напрямків, які змогли збільшити свою прибутковість. Наприклад, каско отримало позитивну дисперсію через обмеження поїздок та закриття кордонів. Але збитки від пандемії приховали цей позитивний ефект. Запитання виникає, чи слід вважати пандемію коронавірусу подією, що покривається політикою перерви в бізнесі (BI). Закриття кордонів і збої в глобальних ланцюгах постачання також призвели до збільшення втрат від пандемії коронавірусу.

Успішний розвиток страхового ринку України залежатиме від кількох факторів. По-перше, потрібен ефективний державний контроль за діяльністю страхових компаній. По-друге, необхідно посилити вимоги до капіталу, платоспроможності та активів страхових компаній. По-третє, важливо адаптувати вітчизняне страхове законодавство до європейських та світових норм і вимог ринку. Також треба впроваджувати інноваційні страхові технології та новітні стандарти якості послуг. Створення асоціацій страхових компаній та ефективної системи підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, а також популяризація страхових послуг серед населення також відіграють важливу роль у розвитку ринку страхування.

У 2018 році загальна сума страхових виплат становила 12 863,4 млн грн, а в 2019 році вона зросла до 14 338,3 млн грн, що є зростанням на 1 474,9 млн грн. Обсяг премій зі страхування життя у 2019 році склав 575,9 млн грн менше ніж у 2018 році. Проте, інші види страхування (крім страхування життя) зросли на 1 603,9 млн грн, досягнувши 13 762,4 млрд грн у 2019 році.

Перестраховики-резиденти сплатили витрати з перестраховування на суму 16 713,4 млн грн у 2019 році, менше на 1 528 грн порівняно з 2018 роком. Тим часом, перестрахові компанії-нерезиденти сплатили перестрахові збори на суму 3 298,2 млн грн у 2019 році, що більше на 300,7 грн у порівнянні з 2018 роком.

У 2018 році було сформовано страховий резерв у розмірі 26,9756 млрд грн, включаючи резерв зі страхування життя в розмірі 9,3351 млрд грн та технічний резерв у розмірі 17,6405 млрд грн. У 2019 році страховий резерв зрос до 29,5588 млрд грн, з резервом зі страхування життя в розмірі 10,2737 млрд грн та технічним резервом в розмірі 19,2851 млрд грн. Тобто, розмір страхових резервів зрос на 2 583,2 млн грн у 2019 році порівняно з 2018 роком.

У 2019 році відбулося зростання загальної суми премій та динаміки загальних премій. Премії зі страхування життя зросли на 717,9 млн грн у 2019 році. Премії за медичним страхуванням зросли на 1 025,7 млн грн, досягнувши 4 268,8 млн грн у 2019 році з часткою 10,8%. Страхування майна зросло на 296,4 млн грн, досягнувши 3,5184 млрд грн у 2019 році з питомою вагою 8,9%.

У порівнянні з 2018 та 2019 роками, страхування від пожежі та стихійного лиха зросло на 258 випадків, що становить 5,5%. Кількість страхувань фінансових ризиків зросла на 487,4 у 2019 році. Сума страхування медичних витрат склала 1,6859 млрд грн у 2019 році, збільшившись на 587,1 млн грн порівняно з попереднім роком. Страхові внески від нещасних випадків склали 1,4753 млрд грн у 2019 році, більше на 146,3 грн у порівнянні з попереднім роком.

У 2019 році страхування вантажів і багажу зменшилося на 47 випадків, досягнувши 1 432,3 млн грн. Чисті страхові виплати зі страхування життя значно зменшилися на 129 млн грн порівняно з попереднім роком. Чисті страхові відшкодування за іншими видами страхування, крім страхування життя, у 2018 році становили 11,7277 млрд грн, а в 2019 році – 13,4646 млрд грн, що відповідає питомій вазі 94,3% та 95,9% відповідно.

Порівнюючи дані за 2018 та 2019 роки, чистий страховий внесок зріс на 1,607,9 млн грн, досягнувши 14,0405 млрд грн у 2019 році. Чисті виплати зі страхування життя становили 575,9 млн грн з питомою вагою 4,1% у 2019 році, що менше за попередній рік.

Загальна страхова премія зменшилася на 7,816,3 млн грн, але загальна страхова премія зросла на 514,4 млн грн. Чиста страхова премія зросла на 764,2 млн грн, а чиста страхова премія зросла на 411,4 млн грн.

Після аналізування поточного процесу формування страхового ринку України можна зробити висновок, що подальший успіх його розвитку залежить від ефективного державного контролю за діяльністю страхових компаній, посилення вимог до капіталу, платоспроможності та активів страхових компаній, налагодження вітчизняного страхування, впровадження інноваційних страхових технологій та новітніх стандартів якості послуг у сфері, створення асоціацій страхових компаній з найважливіших питань страхування, а також комплексна підготовка та підвищення кваліфікації персоналу і популяризація страхових послуг серед населення.

2.2. Аналіз та оцінка страхування в туризмі України

На ринку туристичного страхування в Україні працюють спеціалізовані компанії, такі як "ЕРВ", "Укрфінстрах" та "Індіго", які спеціалізуються на цьому виді страхування. Зазначені страхові компанії володіють понад 50% ринковою часткою в сфері страхування медичних витрат. Інші компанії можуть мати невелику частку в таких продуктових портфелях, але в той же час пропонувати широкий спектр високоякісних послуг.

Цікаво, що страхування подорожей може бути рентабельним навіть у часи війни, за умови правильної організації всіх етапів процесу. Важливо, щоб цикли страхування були належним чином впроваджені та контрольовані. Рейтинг страховиків туристичного страхування за 1 квартал 2023 року.

Таблиця 2.3

Компанії	ЄТС	AR	Гар	PZU	Vuss	Універ Княжа		ТАСУніка	Інго	УС	
ї		X	діан	Ukr	o	сальна		СГ		Г	
Премії	22.2	18.1	16.6	15.2	14.2	11.1	9.6	8.5	5.2	4.3	3.1

тис.грн											
Виплати	8.7	8.5	91	6.7	4.9	7.2	3.5	4.4	5.9	1.2	5.5
тис.грн											

10 найвідоміших компаній які здійснюють страхування в Україні

Український страховий ринок представлений різноманітними компаніями, які мають різні обсяги страхових послуг. Найбільшим гравцем на ринку є Європейське Туристичне Страхування (ЄТС), з обсягом страхових послуг у розмірі 22 293. Далі слідують ARX з обсягом 18 073 та PZU Україна з обсягом 15 229. Компанія VUSO також займає значну позицію на ринку з обсягом страхових послуг 14 269. UNIVERSALNA має обсяг в 11 092, TAC СГ - 8 560, УНІКА - 5 238. ІНГО надає страхові послуги на рівні 4 389, ОРАНТА - 2 719. На ринку також присутня компанія Арсенал Страхування з обсягом 1 533. Кожна з цих компаній вносить свій внесок у розвиток страхової галузі України.

Українська туристична галузь стикається з серйозними втратами внаслідок війни, і прогнозується, що до кінця 2023 року втрати сягнуть близько 60 млрд гривень. Це значно впливає на попит на туристичні послуги і призводить до значних пошкоджень на ринку. За даними Українського національного агентства з туризму (ХАРТ), загальні збитки світової туристичної галузі становлять близько 800 мільярдів доларів, з яких Україна втрачає близько 60 мільярдів гривень.

Детальної статистики щодо українського туристичного ринку та його учасників наразі немає, але це стане одним із пріоритетів державного агентства на наступний рік. Планується виділити значну частину бюджету, приблизно 100 млн гривень, на створення єдиного туристичного реєстру, де всі готелі та суб'єкти туристичної діяльності зможуть реєструватися та отримувати оперативну статистику щомісяця.

У зв'язку з карантинними обмеженнями та закриттям кордонів для українських туристів, українські страхові компанії зменшили медичне страхування для закордонних подорожей практично вдвічі та скоротили виплати на 50%. Загалом, середні ринкові витрати на страхування становлять лише 20%.

Усі страхові та туристичні компанії активно співпрацюють у сфері туризму, розробляючи та впроваджуючи ефективні страхові плани відповідно до своїх сфер діяльності. Проте, особливу увагу приділяється медичному страхуванню, яке пропонують українські туристичні компанії, оскільки кожен мандрівник бажає безпечно провести час за кордоном та бути захищеним від можливих проблем зі здоров'ям.

Аналіз виплати визначених страхових компаній за період 2022-2023 років.

Таблиця 2.4.

Назва компанії	2020 рік (тис грн)	2021 рік (тис грн)	2022 рік (тис грн)	2023 рік (тис грн)
ПЗУ Україна	40 060	29 238	19 975	6 824
Універсальна	5 869	1 050	3 242	726
Тас СТГ	20 415	24 034	17 543	4 457
Уніка	8 023	4 145	4 512	5914
VUSO	42 427	78 844	26 117	4 982
ЄТС	57 929	68 724	65 121	8 776
Оранта	5 531	1 693	1 371	1 813
Арсенал	3 313	1 765	1 298	1 948
страхування				
ARX	15 633	9 186	13 199	8 588
Інго	2 863	2 153	2 361	1 192

Страхові компанії продемонстрували стабільність у своїй фінансовій діяльності протягом воєнного стану. Загальні активи компаній залишилися майже незмінними - 65,7 млрд грн до початку воєнної агресії. Кваліфікаційні

активи і страхові резерви також залишилися стабільними і складали 36,6 млрд грн.

Під час воєнного стану страхові компанії змогли успішно збільшити свої ліквідні активи. Розмір цих активів збільшився з 14,9 млрд грн до 17,2 млрд грн, що свідчить про ефективне управління фінансовими ресурсами навіть у складний період.

Однак загальний обсяг підписаних премій у першому півріччі 2022 року зменшився на 28% порівняно з попереднім роком і становив 17,6 млрд грн. Це було обумовлено скороченням деяких видів страхового покриття під час воєнного стану. Аналіз динаміки показників показує, що найбільший спад активності спостерігався наприкінці першого кварталу 2022 року, але в другому кварталі падіння трохи знизилося, оскільки страхові компанії адаптувалися до роботи в умовах воєнного часу.

Туристичне страхування набуло великої популярності як самостійний вид страхування через умовність його застосування - наявність медичного полісу є обов'язковою умовою отримання виїзної візи. Однією з перспектив розвитку цього ринку є страхування подорожей російських та іноземних громадян в Україні в умовах економічних труднощів.

Важливо враховувати російські реалії, менталітет і економічний розвиток країни при організації та проведенні туристичного страхування. Також існує проблема демпінгу, коли страхові компанії намагаються привернути клієнтів низькими ставками. Конкуренція між страховими компаніями залежить від поведінки туристичних організацій, які часто зосереджуються на вартості страхового полісу, щоб не підвищувати ціну туристичного продукту.

Проблеми з оплатою медичних послуг виникли під час розгляду претензій страхувальників та здійснення страхових виплат. У правилах страхування та документах страхових компаній повинні бути зазначені різні способи оплати.

Стосовно страхування туристичних агентств, важливо знайти спосіб, як дозволити їм брати участь у страхуванні, щоб захистити майнові інтереси. Це пов'язано з усвідомленням ролі страхування як форми захисту та розвитку соціального страхування. Туристичний бізнес швидкозмінний, тому важливо розвивати нові види страхових послуг, які будуть привабливі для турагентств.

Для вирішення цих проблем можна розглянути впровадження понять депозиту і гарантії в практику туристичного страхування. Банківські депозити можуть забезпечити збереження коштів та отримання додаткового доходу, що зробить страхову компанію фінансово стабільною. Розвиток нових видів страхових послуг сприятиме подальшому розвитку страхового бізнесу, а обов'язкове страхування відповідальності суб'єктів туристичного бізнесу забезпечить фінансові гарантії для туристів у разі банкрутства турфірми. Це сприятиме розвитку цивілізованого рівня туристичного бізнесу.

2.3. Аналіз та оцінка програм туристичного страхування України

Компанія "Брокбізнес" пропонує три програми туристичного страхування: А, Б і В. Програма А включає екстрені медичні послуги, стоматологічну допомогу та медичне транспортування для туристів незалежно від хвороби. Програма Б включає всі послуги програми А, а також додаткові переваги, такі як візит третьої особи в екстреній ситуації, дострокове повернення застрахованого та повернення неповнолітніх дітей. Програма В включає всі послуги програм А і Б, а також погашення витрат, пов'язаних з технічною допомогою при поломці автомобіля та юридичну допомогу по пошуку та найму адвокатів.

Компанія "Брокбізнес" надає розрахунок вартості програм медичного страхування для туристів, що виїжджають за кордон. Детальніше про це можна дізнатися на рисунку 2.1.

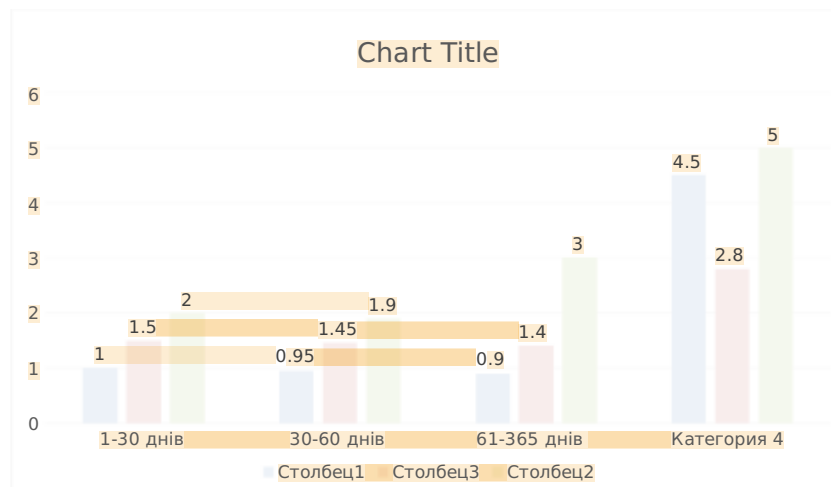

Рис.2.1. Вартість програм медичного страхування компанії «Брокбізнес» Джерело: складено автором за даними

ARX Insurance пропонує різні послуги туристичного страхування, враховуючи потреби туристів у забезпеченні захисту під час подорожей. Найважливішим фактором, який варто враховувати при виборі страхової компанії, є її надійність у разі страхового випадку. Крім того, варто враховувати той факт, що страхові компанії мають партнерські відносини з іноземними страховиками, що сприяє покращенню обслуговування.

Туристичне страхування від ARX Insurance охоплює широкий спектр послуг для задоволення потреб різних туристів. Серед них:

Онлайн-страхування подорожей, яке забезпечує зручність та доступність.

Спеціальна страховка для країн Шенгенської зони, що відповідає вимогам туристичної поїздки до цих країн.

Туристичне страхування для активних туристів, яке враховує особливості активного відпочинку та пригодницьких подорожей.

У нових туристичних страхових пакетах від ARX Insurance надаються різні види допомоги. Вони включають невідкладну медичну допомогу, яка забезпечує негайне медичне втручання, невідкладну амбулаторну та стаціонарну допомогу, невідкладну стоматологічну допомогу. Крім того,

страховий пакет включає транспортування до лікувальних закладів, медичну евакуацію за кордон, репатріацію останків, а також оплату екстрених повідомлень та ліків.

З метою захисту інтересів туристів, ARX Insurance включає до своїх страхових пакетів також страхування багажу та відповідальності, а також можливість відмови від поїздки. Це допомагає забезпечити повний захист туристів у непередбачених ситуаціях та забезпечує спокій під час подорожей.

Наприклад, страхові компанії, такі як Top 10, пропонують страхові поліси, що забезпечують захист від різних ризиків:

Ризик "невідкладної медичної допомоги" охоплює витрати на лікування у разі захворювання або нещасного випадку під час подорожі. Додаткові умови можуть включати активний відпочинок, спорт, хронічні захворювання та вагітність.

"Випадковий" ризик передбачає компенсацію за травми різної тяжкості, включаючи інвалідність, яка може настати не відразу, а після приїзду з-за кордону.

Ризик "втраченого багажу" забезпечує компенсацію у разі втрати або пошкодження багажу під час перельоту. Страхування починається з моменту прибуття в аеропорт і поширюється на всі види багажу, включаючи ручну поклажу.

Ризик "Цивільно-правова відповідальність" страхує туристів від можливої шкоди, заподіяної життю, здоров'ю або майну третіх осіб під час їх перебування на застрахованій території. Страхова компанія відповідає за витрати на компенсацію в разі ненавмисної шкоди.

Ризик "скасування поїздки" передбачає покриття витрат на раптове скасування або зміну дат подорожі через непередбачені обставини. Витрати, пов'язані з затримками або скасуваннями рейсів, відмовою у візі, зміною місця перебування за кордоном або скасуванням оплаченої подорожі, можуть бути відшкодовані страховою компанією. [1].

Туристи мають можливість вказати вид відпочинку і професійні ризики у своєму страховому полісі. Якщо вони подорожують за кордон, рекомендується придбати річну страховку, яка покриватиме всі подорожі протягом року. Важливо знати, що страховки не покриватимуть планове лікування, а лише "зняття гострого болю" при загостренні хронічних захворювань.

Страховий поліс забезпечує покриття всіх майнових витрат, пов'язаних з хворобою, нещасним випадком, дорожньо-транспортною пригодою та іншими обставинами. Конкретний перелік ризиків визначається між страхувальником та страховиком, а сума покриття залежить від номера лістингу, тривалості поїздки та специфіки подорожі.

Страхування багажу охоплює такі ризики:

- 1) Втрата зареєстрованого багажу перевізником (повна втрата або пропажа).
- 2) Крадіжка зі зломом, нападом групи, навмисне пошкодження третьою особою.
- 3) Втрата багажу.

При оформленні страхового поліса для туристів, які подорожують по власній країні, страхова сума дорівнює витратам на поїздку, а ставка премії становить від 1% до 8% від страхової суми. Для громадян, які вирушають за кордон, страхова сума може коливатись від 100\$ до 100 000\$, а максимальна ставка премії - 10% від страхової суми.

В Україні існують багатoproфільні туристичні компанії, такі як "Брокбізнес", "Інкомартур", "ТАС", "Пілігрим", "Альфа-страхування" та "Сага", які співпрацюють зі страховими компаніями для розробки програм страхування в туристичній сфері. Надійність страхового покриття у разі страхового випадку є важливим аспектом.

Страхування цивільно-правової відповідальності туристичних агентств є обов'язковим, оскільки страхова компанія несе відповідальність у разі банкрутства туроператора. Прозорість туристичного ринку та недостатність

страхових сум для покриття збитків споживачів у разі саботажу великого туроператора створюють проблеми, і деякі страхові компанії відмовляються покривати відповідальність туроператорів. Необхідним є механізм фінансового забезпечення цивільно-правової відповідальності турфірм та створення компенсаційного фонду для евакуації туристів з-за кордону у надзвичайних ситуаціях.

3 РОЗДІЛ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗИТКУ СТРАХУВАННЯ В ТУРИЗМ

3.1. Страхування в туризмі міжнародний досвід

Як у світовій практиці, так і в Україні існують спеціалізовані туристичні страхові компанії, які забезпечують страхування для мандрівників та туристичних компаній. Наприклад, Mondial Assistance Group з Франції є однією з таких компаній і надає туристичне страхування та допомогу відповідно. Ця компанія має багато офісів у різних країнах світу. Також є інші компанії, такі як Seven Corners Inc., яка спеціалізується на наданні страхових послуг мандрівникам у Північній Америці, і Travel Guard, заснована у Великій Британії, яка надає туристичне страхування та екстрену допомогу[3].

Туристичні страхові поліси покривають різні ризики, такі як медична допомога (включаючи невідкладну медичну та лікарняну допомогу), евакуація, скасування поїздки, нещасні випадки, затримки рейсів, втрата багажу та документів, юридична допомога, екстремальні види спорту, стихійні лиха, терористичні акти та викрадення. Ці ризики можуть варіюватися залежно від поліса та страхової компанії.

Соціальне медичне страхування, як правило, не покриває медичні витрати за кордоном. Наприклад, програма соціального страхування Medicare в США не охоплює медичні витрати за межами країни. Однак існують окремі програми медичного страхування для подорожей, які можна придбати в США та Канаді, але не в європейських країнах. Такі програми дозволяють мандрівникам покрити витрати на госпіталізацію та інші медичні послуги за кордоном[1].

У деяких країнах, таких як Франція, Німеччина та інші, для туристів обов'язковим є медичне страхування, оскільки воно забезпечує необхідну медичну допомогу за кордоном. Вартість такого страхування може бути значною, сягаючи до 30 тисяч євро. Крім того, у різних країнах формуються

фонди страхування, які покривають професійну відповідальність туроператорів. У Великобританії, Швейцарії, Чехії та Німеччині такі фонди формуються через громадські об'єднання та асоціації.

Асоціація турагентів Великої Британії (AUTA) має високі стандарти і приймає в свої ряди лише перевірені компанії. Членство в AUTA є гарантією надійності та доброї репутації компанії. Важливо активно використовувати річне страхування для туристів, пропонуючи продукт, який дозволяє оформити поліс на необмежену кількість поїздок за фіксованою ціною, а також зручний онлайн-продаж страхових продуктів.

В країнах Європи існують різні різновиди страхування. Наприклад, в Італії та Іспанії поширене кооперативне страхування, тоді як в Німеччині, Великобританії, Франції та Японії велику роль відіграють страхові компанії з державною участю. В Сполучених Штатах страховий ринок майже повністю контролюється страховою монополією, а в кожному штаті діють власні законодавство та регулюючі органи. Важливо мати на увазі ці особливості при розгляді страхових питань.

Страхова діяльність регулюється різними правилами в кожному штаті, включаючи вимоги до мінімального капіталу, типів страхування та аудиту компаній, які видають ліцензії. Крім того, є загальні правила щодо регулювання страхових брокерів, агентів та компаній [54, с. 90].

У Великобританії страхове законодавство відповідає стандартам Європейського Союзу, зокрема вимогам страхової директиви. Життєве страхування на накопичувальних умовах регулюється Законом про фінансові послуги 1986 року, а страхова діяльність компанії Lloyd's підпорядковується Закону про страхування компаній Lloyd's 1982 року [36, с.107].

Travel Guard, заснована у 1982 році, є провідною спеціалізованою компанією зі страхування подорожей і екстрених випадків у Великій Британії. Існує безліч видів страхування подорожей за кордоном, і спеціальний поліс може включати в себе до 8-14 видів страхування.

Найпоширенішими ризиками, які покриває страхування для мандрівників за кордоном, є: медичні витрати (невідкладна медична допомога, лікування, стоматологія), евакуація (медична, репатріація), скасування/переривання поїздки, нещасний випадок, втрата або пошкодження багажу, особистих речей, проїзних документів, юридична допомога, ризики, пов'язані з орендою автомобіля, екстремальні види спорту, стихійні лиха, терористичні акти, викрадення.

Так, наприклад, США закликає своїх громадян, які планують подорожувати за кордон, проконсультуватися зі своїми медичними та страховими компаніями, щоб визначити оптимальний захист у разі страхових випадків. Багато країн не включають лікування за кордоном до покриття соціального медичного страхування. Наприклад, в США програма соціального страхування Medicare не покриває медичні витрати поза межами країни, тому вона застосовується лише у США та Канаді, але не в Європі. Якщо ви потрапите в лікарню або знадобитесь медичної допомоги під час перебування за кордоном, відповідальність за покриття витрат лежатиме на вас.

У таких випадках рекомендується мати окреме туристичне страхування або медичне страхування. Туристична страховка зазвичай захищає ваші фінансові інтереси під час подорожі і може покривати витрати, пов'язані з втратою багажу або скасуванням рейсу. Проте, важливо пам'ятати, що вона зазвичай не включає медичні витрати, які можуть виникнути під час перебування за кордоном. Тому, окрім туристичної страховки, рекомендується також мати медичне страхування, яке спеціально охоплює медичні послуги та лікування за межами вашої країни.

Варто зазначити, що в законодавство багатьох європейських країн вже включено обов'язкове фінансове забезпечення туристичних організацій. Згідно з Директивою ЄС N 90/314 від 13 червня 1990 року, організатори туристичних послуг та продавці повинні надати достатні докази того, що гроші, сплачені споживачем, будуть повернуті і що організатори несуть

відповідальність за репатріацію. Це важливий крок для захисту прав споживачів у випадку непередбачуваних обставин або проблем з туристичними послугами.

Отже, при плануванні подорожі за кордоном варто уважно вивчати умови соціального медичного страхування своєї країни і рекомендації уряду щодо отримання додаткового медичного або туристичного страхування. Це допоможе забезпечити максимальний захист у разі непередбачуваних ситуацій та витрат на лікування поза межами вашої країни.

У європейському національному законодавстві для туристичних операторів існує кілька основних видів фінансових гарантій. Серед них - договірне страхування відповідальності туристичних організацій, банківські гарантії, довірчі (довірчі) рахунки, банківські депозити, гарантійні фонди або гарантії, надані туристам туристичними асоціаціями. Ці положення забезпечують виконання зобов'язань туристичних операторів.

В основному в практиці туристичного страхування триває процес узагальнення та спеціалізації страхових компаній. Існують спеціалізовані туристичні страхові компанії, які забезпечують страхування туристів та туристичних компаній. Ця модель страхування, що захищає інтереси туристів, сприяє наданню якісних послуг та розвитку міцних взаємовідносин між усіма сторонами, покращуючи якість бізнесу як для туристичних компаній, так і для страхових компаній.

EVR - одна з провідних страхових компаній Швеції, що спеціалізується на страхуванні подорожей. Заснована в 1920 році, вона має філії по всій Європі. Кожного року EVR страхує 2 мільйони приватних туристів, 1,5 мільйона бізнес-мандрівників і 15 000 осіб, які виїжджають за кордон. Максимальна сума компенсації, яку вони можуть виплатити, становить 25 000 швейцарських франків.

Delta Generali - провідний гравець на ринку страхування Чорногорії. Заснована в 1998 році, компанія займає лідируючі позиції в галузі страхування життя, добровільного медичного страхування та страхування

міжнародних подорожей. Вона обслуговує близько 2 мільйонів клієнтів і має присутність у більш ніж 60 країнах світу.

ACS - компанія з Франції, яка займається розробкою та управлінням туристичними проектами. Заснована близько 20 років тому, вона спеціалізується на цій галузі. Europ Assistance - всесвітньо відома компанія з 40-річним досвідом в Італії, яка спеціалізується на туристичному страхуванні. Вона обслуговує понад 300 мільйонів людей у всьому світі та має 38 відділень.

Іспанська компанія Intermundial, заснована в 1993 році, спеціалізується на створенні та розробці продуктів для індустрії туризму. Вона пропонує спеціальні проекти, які задовольняють потреби туристичних агентств, туроператорів, готелів, кемпінгів, авіакомпаній та туристів. Intermundial отримала сертифікат якості КО 9001:2000, що підтверджує високий контроль якості на всіх етапах її діяльності. Вартість їх страхових продуктів залежить від терміну страхування і варіюється від 15 до 250 євро.

У багатьох європейських країнах вимагається наявність дійсного страхового поліса для отримання візи, який охоплює весь період подорожі. Багато консульств обов'язково вимагають пред'явлення страхового поліса при видачі візи, і процедура отримання візи регулюється законодавством країни, в яку планується подорожувати. Нижче перелічені країни, що вимагають страхування під час подорожі за кордон: Австрія, Бельгія, Угорщина, Німеччина, Греція, Данія, Ісландія, Іспанія, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Норвегія, Польща, Португалія, Словаччина, Словенія, Фінляндія, Франція, Чехія, Швейцарія, Швеція та Естонія.

Зазвичай страховий поліс повинен бути від компанії, яка є надійною і має достатні фінансові ресурси. Якщо ви подорожуєте з сім'єю, то всі члени сім'ї мають бути застраховані. Договір страхування повинен передбачати відшкодування витрат, пов'язаних з раптовою хворобою, транспортуванням в межах країни, яку відвідуєте, та поверненням на рідну землю.

Німеччина має найсуворіші закони та правила щодо страхування для людей, які виїжджають за кордон. Там туристи можуть застрахувати практично все. Однак введення такого туристичного страхування у 2000 році призвело до розподілу туристичних потоків з Німеччини на інші країни ЄС через високу вартість турпродуктів німецьких турфірм. Тому при формуванні законодавчої бази страхування у сфері туризму, наша країна повинна знайти розумний баланс між вартістю та безпекою туристичного продукту.

Проблеми, які стосуються компаній та установ, що займаються туризмом, є загальними у всьому світі. Особливістю світового ринку туристичного страхування є наявність спеціалізованих страхових компаній, які пропонують широкий спектр послуг у цій сфері і мають багаторічний досвід (понад 10 років).

У світі найпоширеніші продукти туристичного страхування - це річне покриття, яке дозволяє оформити поліс на безлімітну кількість поїздок за фіксованою ціною. В онлайн-середовищі активно використовуються продажі страхових продуктів.

Отже, для отримання візи в багатьох європейських країнах необхідний дійсний страховий поліс, що покриває весь термін поїздки. Багато країн вимагають страхування під час подорожі за кордон. Необхідно обрати надійну та платоспроможну страхову компанію. У разі подорожі з сім'єю всі члени мають мати страховий поліс. Турстрахування є особливо важливим у Німеччині, але воно може призвести до перерозподілу туристичних потоків. Проблеми, пов'язані з туристичним страхуванням, є загальними у всьому світі, і існують спеціалізовані страхові компанії, які пропонують широкий спектр послуг у цій сфері. Найпопулярніші продукти туристичного страхування - річне покриття, яке можна придбати онлайн.

3.2 Проблеми при страхуванні в туризмі

У туризмі в цілому стикаються зі значною проблемою, а саме відсутністю чітко продуманого і комплексного механізму захисту вітчизняних туристів, які мандрують за кордон. Недостатньо розвинена система страхування, яка б мала міжнародне визнання, разом із закриттям російського страхового ринку для іноземних гравців ускладнюють ситуацію ще більше. Прикладом великого зарубіжного досвіду є те, що наявність страховки допомагає уникнути переплати іноземним туристам і запобігти ситуаціям, коли готелі утримують туристів у заручниках і вимагають від турагентств повернення боргів. В таких випадках готелі можуть просто переписати номер поліса, а всі проблеми вирішить страхова компанія. Проте українська система страхування туристичних ризиків дуже складна, що може негативно позначитись на ставленні туристів до українського туризму та страхових послуг.

В даний час туристи повинні самостійно оплачувати непередбачені витрати і потім боротися за компенсацію по поверненні на батьківщину. З цим пов'язано кілька основних завдань, які держава має вирішити щодо страхування туристичних ризиків: забезпечити чіткі механізми захисту громадян України за кордоном від непередбачуваних обставин та розвивати страхування ризиків туристичних агентств, що вимагає подальшого розвитку та оптимізації.

Ознаки страхування відповідальності включають наступне:

- Згідно з чинним законодавством, страхувальником (турфірмою) на свій рахунок несеться страхування ризику відповідальності за невиконання або неправомірне виконання договору.
- Тривалість страхування складає 1 рік.

- Для продовження дії договору страхування на новий термін необхідно підписати його за 3 місяці до закінчення поточного договору.
- Договори страхування цивільно-правової відповідальності можуть бути розірвані достроково.
- У випадку виплати страхового відшкодування, турагент повинен упродовж 30 днів поповнити страхову суму до початкового розміру шляхом сплати додаткової страхової премії. В іншому випадку, згідно з законом, він може бути виключений з Федерального реєстру турагентств.
- Договір страхування передбачає встановлення франшизи.

Незважаючи на заходи, вжиті державою для захисту туристів, кількість туристів, постраждалих від діяльності турфірм, зростає в останні роки. Часто виникають проблеми, пов'язані з цим видом страхування:

- Страхова сума не покриває всі заявлені збитки.
- Не всі туристи можуть довести заподіяну шкоду.
- Процедура врегулювання збитків є складною.
- Вирішення проблеми потребує дій країни прибуття.

Це негативно впливає на подальший розвиток українського туризму. Крім того, це змушує українців відмовлятися від послуг турфірм і влаштовувати відпочинок самостійно, що також негативно впливає на розвиток туристичного ринку.

Крім того, при підписанні договору на туристичне обслуговування турфірма, як продавець, також несе всі збитки, пов'язані з туристами. Адже постраждалий турист спочатку звертається до компанії, яка продала йому тургрупу, тому багатьом турфірмам, які піклуються про імідж та репутацію компанії, доводиться вирішувати проблеми клієнта за власний кошт. У зв'язку з цим зараз багато турфірм активно запроваджують такий вид страхування, як страхування ризиків турагентства, якого зараз немає на ринку страхових продуктів.

Тому можна сказати, що існує багато об'єктивних причин, таких як нерозвиненість ринку туристичних послуг, слабка законодавча система у сфері туризму, недосконалість ринку страхових послуг, відсутність механізмів захисту. У туристичному механізмі є деякі фактори.

Страхові послуги мають багато обмежень: щодо часу лікування, вартості ПЛР-тестування, страхової суми тощо. Звичайно, це призвело до подорожчання поліса. Проте існуючі українські законодавчі норми щодо обов'язкового медичного страхування та страхування від нещасних випадків не захищають належним чином вітчизняних туристів від усіх ризиків під час придбання туристичних послуг та подорожей. Вжито певних заходів щодо збільшення страхового захисту туристів.

Сьогодні цей вид страхування не є обов'язковим, але він набуває все більшого значення. Так, наприклад, Єгипет, найпопулярніший напрямок організованого виїзного туризму, вимагає обов'язкового ПЛР-тестування на відсутність COVID-19 та підтвердження цього при в'їзді в країну відпочинку [37, с. 21].

У зв'язку з цим першочерговими завданнями, які стоять перед українським урядом, є:

- подальше вдосконалення законодавчої бази у сфері туризму та страхування;
- активна участь туристичних компаній у процесі оптимізації сфери туризму через створення приватно-державне партнерство;
- створення механізму захисту;
- Розробити механізм формування стабілізаційного фонду туризму, учасниками якого будуть підприємства галузі, держава та страхові компанії.

Пандемія коронавірусу та війна в Україні внесли корективи у туристичне страхування. Страхові компанії додали до ключових опцій

лікування для туристів з COVID-19, а також відшкодування витрат на самоізоляцію, якщо це необхідно.

У сфері туристичного страхування часто виникають випадки обману з боку медичного персоналу. Наприклад, часто стаються ситуації, коли лікарі з інших країн зловживають своїм становищем та злочинно співпрацюють з керівниками туристичних груп. У цих випадках туристи отримують страхові поліси, а лікарі, у свою чергу, пред'являють рахунки за припущені послуги кожному з них.

Після того, як страхова компанія виплачує зазначену суму, лікар отримує частку доходу від цієї суми, поділяючи її з представником туристичної компанії. Також лікарі можуть діяти самостійно у цьому процесі. У деяких випадках, фактична вартість наданих медичних послуг може перевищувати необхідну. Наприклад, туристи можуть збільшити витрати на охорону здоров'я, перебуваючи в лікарнях або медичних закладах довше, ніж необхідно [48].

Також відомі випадки шахрайства з боку працівників готелів. Якщо турист звертається до лікаря, який працює в готелі, той може заявити, що поліс страхування недійсний, та направити його до платного лікаря, з яким вже має попередню домовленість. Це може призвести до надмірного збільшення суми, яку страхова компанія повинна сплатити за надані послуги. Ймовірно, страхова компанія відмовиться повернути цю суму.

Для вирішення проблем на ринку страхових послуг, зокрема у сфері туризму, можна запропонувати наступні рішення:

Посилення регулювання: Уряд може вжити заходів щодо поліпшення законодавчої бази, яка регулює туристичне страхування. Це може включати введення обов'язкових стандартів та вимог до страхових компаній, зокрема щодо мінімального рівня покриття та виключення дискримінації при укладанні полісів.

Заохочення конкуренції: Залучення більшої кількості страхових компаній до ринку може підвищити конкуренцію та сприяти зниженню

вартості полісів. Для цього можуть бути впроваджені заходи, такі як спрощена процедура ліцензування та стимули для нових учасників ринку.

Розвиток саморегулювання: Створення саморегулювальних організацій у сфері туризму може сприяти встановленню етичних стандартів та забезпеченню якості страхових послуг. Ці організації можуть контролювати діяльність страхових компаній та захищати права туристів.

Залучення технологій: Використання сучасних технологій, таких як блокчейн та штучний інтелект, може сприяти покращенню ефективності та прозорості процесу укладання та врегулювання страхових полісів. Це може сприяти зменшенню можливості шахрайства та покращенню довіри між страховиками та клієнтами.

Підвищення освіти та свідомості: Розширення інформаційних кампаній та освітніх програм щодо страхування може допомогти туристам бути більш осведомленими про свої права та можливості страхового покриття. Це може допомогти уникнути ситуацій шахрайства та забезпечити належний рівень захисту для туристів.

Ці рішення можуть сприяти поліпшенню ситуації на ринку туристичного страхування та забезпечити більш високу якість та доступність страхових послуг для туристів.

Тому, для покращення ситуації у туристичному страхуванні, державні інституції повинні активно сприяти розвитку туристичних компаній та підвищувати їх стабільність та ефективність. Вони також можуть впливати на свідомість громадян через ці компанії, що може спонукати їх до використання послуг страхування та забезпечити більшу безпеку під час подорожей.

З іншого боку, туристичні компанії самі повинні бути зацікавлені в просуванні страхового покриття серед своїх клієнтів. Це дозволить їм розширити свою клієнтську базу та зменшити ризики негативних ситуацій, що впливає на вибір населення.

Таким чином, розвиток туристичного страхування забезпечується відчутним попитом громадян на захист своїх майнових та здоров'яних

інтересів під час подорожей. Українські страхові компанії звертаються до світових страхових тенденцій, щоб покращити бізнес-середовище в галузі туризму.

У сучасних умовах високі соціальні стандарти захисту споживачів, зокрема туристів, стають дедалі важливішими. Мінімізація ризиків, пов'язаних з туризмом, можлива лише за умови активної співпраці між державними органами, туристичним бізнесом та страховими компаніями.

Загальна система страхового захисту в туристичній галузі потребує комплексного та систематичного підходу на новому рівні. Зростаючі ризики в усіх сферах життя та господарської діяльності вимагають захисту громадян від можливих збитків, особливо в туристичній галузі, де ризик несподіваних ситуацій є значно вищим. Це особливо стосується активного відпочинку та екстремального туризму.

3.3. Шляхи вирішення проблемних питань та перспективи розвитку страхування в туризмі

Українські страхові компанії вивчають сучасні тенденції світових і національних ризиків у туризмі, які виникають під час політичних та соціальних напружень в окремих регіонах, а також через стихійні лиха і техногенні катастрофи. Міжнародна спільнота пропонує спільне створення "гарантійного фонду" туристичних операторів, банків і страхових компаній, який буде формуватися шляхом відрахування певного відсотка від страхової премії, яку перераховують з туроператора до страхової компанії. Італія є прикладом країни, де існує державний фінансовий фонд, який надає допомогу туристам у непередбачених обставинах.

У Австрії національне управління туризму також має цілодобовий бюджет, що дозволяє отримувати своєчасну інформацію про проблеми австрійців за кордоном. Ця організація має всі необхідні ресурси. За ініціативою саморегулюючих організацій, таких як Спілка страхових організацій України, профільних міністерств і відомств, можуть розроблятися

нормативно-законодавчі акти та забезпечуватися належний контроль їх виконання[7].

Один з перспективних напрямків розвитку страхового бізнесу - формування ринку страхування VIP-клієнтів туристичних компаній, який охоплюватиме страхування депозитів, платіжних карток, особисте медичне страхування, страхування від нещасних випадків і обов'язкове страхування.

Особлива увага повинна бути приділена страхуванню професійної відповідальності. Незважаючи на те, що українське законодавство передбачає банківські гарантії для компенсації збитків туристам, механізми їх застосування є обмеженими і недостатньо розвиненими. Тому слід очікувати зростання страхування професійної відповідальності туристичних компаній, а також страхування відповідальності організаторів розміщення та розважальних атракціонів.

Посилення вимог до якості страхових продуктів вимагатиме нестандартних підходів для задоволення потреб клієнтів з боку страхових компаній. Власники туристичних компаній все більше усвідомлюють необхідність розробки плану управління ризиками за допомогою професіоналів.

Клієнти туристичних компаній, що використовують страхові послуги, зіткнулися з наступними проблемами:

- Відмова відшкодування збитків: Іноді страхові компанії можуть відмовитися відшкодувати збитки, посилаючись на різні обставини або виключення умов договору. Це може призвести до незадоволення та фінансових втрат для клієнтів.
- Складні процедури відшкодування: Деякі страхові компанії можуть мати складні та запутані процедури для отримання відшкодування. Це може створювати необхідність в багаторазових документах, довгих очікуваннях та витратах на юридичні послуги.

- Обмеження покриття: Деякі політики страхування можуть мати обмеження щодо типів ризиків або суми відшкодування. Це може призвести до того, що деякі збитки або витрати не будуть покриті, що негативно вплине на клієнтів.
- Недостатня комунікація та підтримка: Деякі клієнти можуть стикатися з проблемами недостатньої комунікації та підтримки зі сторони страхових компаній. Неспроможність отримати достатню інформацію або відповіді на свої запитання може створювати незручності та невпевненість.
- Високі премії та вартість: Деякі клієнти можуть стикатися з високими страховими преміями або загальною вартістю страхових полісів. Це може зробити страхування недоступним або неприйнятним для деяких клієнтів.
- Складність укладання угоди: Деякі клієнти можуть відчувати складність та незрозумілість умов страхових угод. Недостатнє розуміння термінів, умов та виключень може призвести до неправильного вибору страхового покриття.

Ці проблеми можуть становити виклики для клієнтів туристичних компаній, що використовують страхові послуги, і вимагати уваги до деталей при виборі страхової компанії та укладанні угоди.

Для розвитку страхового ринку України необхідно робити наступні речі:

- Покращення законодавства: Вдосконалення страхового законодавства, усунення недоліків і прогалин, що перешкоджають розвитку ринку. Це може включати спрощення процедур,

забезпечення прозорості та захисту прав споживачів страхових послуг.

- Підвищення фінансової стабільності страхових компаній: Забезпечення ефективного нагляду та контролю за фінансовою стійкістю страхових компаній. Вимоги до капіталу, резервування та фінансової звітності мають бути належним чином виконані.
- Збільшення свідомості про страхування: Здійснення інформаційних кампаній та освітніх заходів, щоб підвищити свідомість споживачів про значення страхування, його переваги та види покриття. Розуміння страхування може збільшити попит на страхові продукти.
- Розвиток нових страхових продуктів: Стимулювання інновацій в страховій галузі шляхом розробки нових страхових продуктів, які відповідають потребам ринку. Наприклад, страхування від кіберзагроз, екологічне страхування тощо.
- Запровадження електронного страхування: Посилення використання електронних технологій у процесі оформлення та управління страховими полісами. Це сприятиме зручності та швидкості обслуговування клієнтів.
- Залучення міжнародного досвіду: Вивчення та впровадження кращих практик з інших країн, де страховий ринок розвинутий. Це може включати обмін досвідом, співпрацю з міжнародними організаціями та залучення експертів.

- Сприяння конкуренції: Створення умов для зростання конкуренції серед страхових компаній. Це може включати зниження бар'єрів до входу на ринок, забезпечення рівних умов для всіх учасників та заохочення інновацій та якості послуг.

Виконання цих заходів може сприяти швидкому розвитку страхового ринку в Україні, забезпечити більш широкий доступ до страхових послуг та підвищити довіру споживачів до страховиків[12, с.77].

З метою розвитку страхування фінансових ризиків у туристичній галузі українського страхового ринку, важливо включати туристичні компанії як посередників у страхуванні, щоб оцінювати фінансові ризики туристів та допомагати їм обрати найкращий план страхування. Для покращення якості страхових послуг для туристів, пропонується розширити покриття страхування фінансових ризиків, таких як відмова від візи, негаразди природного походження тощо.

З усього сказаного можна зробити висновок, що пропозиція українських страхових компаній щодо страхування фінансових ризиків туристів відкриває можливості для обговорення потенціалу вітчизняних страхових компаній у розробці та комерціалізації нових страхових продуктів для туристичної галузі.

Проте, щодо класифікаційної політики котирування, українські страхові компанії все ще відстають від страхових компаній розвинених країн. Враховуючи, що зараз медичне страхування та страхування від нещасних випадків є головними пріоритетами для туристів, можна передбачити, що найближчим часом захист від фінансових ризиків для туристів стане головною пріоритетною справою.

З появою нових організаційних форм для туристів будуть зростати й вияви фінансових ризиків. Додаткові наукові дослідження в цьому напрямку дозволять створити більш повну систему фінансових ризиків для туристів та суб'єктів туристичної діяльності, проаналізувати практичні підходи до їх страхування та оцінити ефективність страхового захисту.

Висновки

Після проведення дослідження статті можна зробити наступні висновки:

Страховання є процесом, в якому фізичні та юридичні особи захищають свої майнові інтереси, внесками, сплаченими страховими учасниками, у разі настання певних подій.

Туристичне страхування - це послуга, спрямована перш за все на задоволення потреб клієнтів. Страхові компанії займаються укладанням договорів з туристами.

Сфера страхування подорожей фокусується на громадянах країни під час їх відпустки. Головним аспектом є захист туристів під час подорожей. Одним з видів такого страхування є страхування ризиків. Особисте туристичне страхування також є підтипом страхування ризиків. Ця форма страхування може бути короткостроковою.

Проблемою може бути невизначеність страхових виплат, які можуть виникнути при страховому випадку. Взаємодія між різними незалежними агентствами, такими як туристичні агентства (внутрішні та зовнішні), готелі, транспортні компанії та консульські служби, підвищує імовірність звернення до страхових компаній та настання страхових випадків. Важливим є співробітництво вітчизняних страхових компаній з міжнародними страховими компаніями.

Українське законодавство, яке регулює страхування ризиків у сфері туризму, ґрунтується на двох законах: "Про страхування" від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР і "Про туризм" від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР. У країнах з розвинутим туристичним ринком вже існує ефективний правовий механізм, який регулює підприємництво в галузі туризму, забезпечує безпеку туристичної діяльності і посилює відповідальність туроператорів і турагентів за якість обслуговування та безпеку споживачів під час подорожей. Отже, з урахуванням наших євроінтеграційних амбіцій, ми маємо розглянути

можливість впровадження кращого правового досвіду в регулювання туризму в українському законодавстві.

Наш аналіз сучасного розвитку страхового ринку в Україні показує, що майбутній успіх цього сектора залежатиме від кількох факторів. По-перше, необхідно забезпечити ефективний державний контроль за діяльністю страхових компаній. По-друге, необхідно посилити вимоги до капіталу, платоспроможності та активів страхових компаній. По-третє, наше внутрішнє страхове законодавство має бути пристосоване до норм, правил і вимог європейських і світових ринків. Крім того, ми повинні впроваджувати інноваційні технології і сучасні стандарти обслуговування в галузі страхування. Також важливим є створення об'єднань страхових компаній для вирішення найважливіших проблем страхування. Ми повинні розвивати комплексну систему навчання та підвищення кваліфікації кадрів у цій галузі. Не останнє місце посідає популяризація страхових послуг серед населення.

Тенденції розвитку страхового ринку в індустріально розвинених країнах Заходу свідчать про збільшення монополізації та концентрації капіталу в цій сфері. Існують декілька організаційних форм, які відображають ці тенденції. Горизонтальна інтеграція передбачає концентрацію великих страхових компаній, які контролюють все більше страхових премій і послуг. Вертикальна інтеграція охоплює проникнення страхових компаній в інші галузі, які тісно пов'язані зі страхуванням, наприклад, туристичну, банківську або біржову діяльність. Хоча створення транснаціональних страхових компаній ще не є поширеним явищем, спостерігається певна тенденція в цьому напрямку. Диверсифікація передбачає розширення інвестиційної діяльності страхових компаній на галузі, які не мають прямого зв'язку зі страхуванням.

Товариства взаємного страхування є одним зі способів, яким малі і середні підприємства намагаються забезпечити своє існування в умовах жорсткої конкуренції та отримати додатковий дохід для покриття витрат, пов'язаних з основною діяльністю - страхуванням[43]. У багатьох країнах,

зокрема в Європі, товариства взаємного страхування мають широке поширення. Вони організовуються на засадах спільного виробництва, де учасники надають допомогу один одному і не мають за мету отримання прибутку.

Забезпечення розвитку туристичного страхування залежить від формування свідомості громадян про необхідність захисту свого майна та здоров'я під час подорожей, щоб уникнути непередбачуваних витрат. Українські страхові компанії зараз вивчають світові тенденції страхування, спрямовуючи свої зусилля на поліпшення бізнес-середовища в туризмі. Сучасні реалії вимагають покращення соціальних стандартів захисту населення загалом, зокрема туристів. Мінімізація ризиків у сфері туризму можлива лише за умови активної співпраці між державними органами, туристичними підприємствами та страховими компаніями.

Питання страхового забезпечення в туристичній галузі потребують комплексного та системного підходу для досягнення якісно нового рівня. Зростання ризику у всіх сферах життя і господарської діяльності підкреслює необхідність захисту громадян від можливих збитків, зокрема в туристичному бізнесі, де ймовірність непередбачуваних ситуацій є високою, особливо в активному та екстремальному туризмі.

Після аналізу туризму як окремого виду страхування можна зробити висновок, що ця галузь ще не досягла свого повного розвитку в Україні. Зараз багато страхових компаній пропонують послуги страхування ризиків у сфері туризму, але недостатньо активно просувають їх серед широкої аудиторії. Однак, з розвитком туризму та збільшенням обсягів туристичного руху, відкриваються нові можливості для розвитку туристичного страхування в Україні.

Схожість

Джерела з Інтернету

179

2	https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44793	5 джерел	0.41%
3	http://nuczu.edu.ua/img/articles/1599/dis_Bilotil.pdf	39 джерел	0.34%
4	https://avion.at.ua/publ/viza/tranzitna_shengenska_viza/1-1-0-1	34 джерела	0.31%
5	http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/651/626	19 джерел	0.26%
6	https://roz.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/19/uploaded-files/%2011%20%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%97	51 джерел	0.19%
7	http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/36011/1/Zbirnyk_konf_2021.pdf	3 джерела	0.13%
8	http://eprints.kname.edu.ua/61946/1/%D0%91%D1%83%D0%B1%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%2C%20%D0%94	16 джерел	0.12%
9	http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/3660/1/Sharova_Analysis.pdf	4 джерела	0.11%
10	http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/9779/1/%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D	2 джерела	0.11%
11	http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1496/1442	2 джерела	0.11%
12	https://banki.bobrodobro.ru/19359		0.09%
13	http://repository.ubs.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2655/zbirka_tez_20042017.pdf?isAllowed=y&sequence=1		0.09%
14	http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/23498/%d0%a0%d0%b5%d0%b3%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%	2 джерела	0.09%

Джерела з Бібліотеки

1

1	Студентська робота	ID файлу: 1014614671	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	3.21%
---	--------------------	----------------------	---	-------